GAZETA POŁUDNIOWO - PRUSKA.

Nro. 82.

w Srzodę dnia 14. Października 1795.

z Berlina d. 8. Października.

Krol Jmć przybył wczora z Potsdamu na uroczystość Krzcin nowo narodzonego wnuka drugiego, ktorego mu Xiężna Ludwikowa porodziła. Ceremonia ta odprawiła się z okazałościami zwykłemi, a Xiężna Jmć została od Monarchy bogatymi upominkami udarowana. Xciu młodemu nadano imiona Fryderyka, Wilelma, Karola, Jerzego.

z Petersburga d. 22. Wrześ.

Wczora spuszczono na morze nowy okręt od 74. armat. Przytomność nayiaśnieyszey Imperatorowy Jmci, i stek mnogich przypatrywaczow wszech stanow, czynił tę uroczystość bardzo ciekawą.

z Wiednia d. 30. Wrześ.

Liczba officyerow, przez wymianę z niewoli Francuzkiey powracaiących, iest bardzo mnoga. Samych Inżenierow iest więcey 50.

Mowią gęsto o podroży Cesarza Jmci do Czech. Od kilku dni idą bezprzestannie liczne transporty artylleryi i amunicyi tak do Czech, iako też i ku Renowi.

Niepomyślności wypadkow nad Renem zaczynaią tu obwieszczać, lubo nie w całey ich rozciągłości.

Domyślaią się tu niektorzy, iż okoliczności ninieysze wymianę corki Ludwika XVI. opoźnią.

z Bazyleii d. 19. Wrześ.

Co do wiadomości politycznych, zostaiemy tu teraz, iak mieszkańcy w puszczach i stepach. Bo lubo się ministrowie rożnych dworow w mieście naszem znayduią: nie słychać atoli nic, co ściąg do negocyacyow mieć może.

Na dniu 16. pod wieczor przybył nowy minister Hollenderski JP. de Witt z bardzo licznym dworem.

O wymianie corki Ludwika XVI. w mieście naszem uskutecznić się maiącey, nie mamy żadney wiadomości, procz tych, ktora w gazetach zagranicznych czytamy.

W Zürch panuie spokoyność zupełna. Do iey przywrocenia przyłożył się mianowicie zawołany Lavater z niektorymi przyiaciołmi swoiimi.

z Bayreuth d. 28. Wrześ.

Listy ze Stuttgard pisane donoszą, iż się tam co moment spodziewaią, że pokoy, osobno z Francyą zawarty, w lada moment obwieszczony będzie.

Podrożni upewniaią nas, iż w Esselbach o $4\frac{1}{4}$ mile od Herbipolu znaczne korpus Austryakow do Czech dążących spotkali. Nie widzieli iednak, czyli Francuzi za nimi idą.

z Hannover d. 30. Wrześ.

Reszta korpusow Emigrantskich w kraiu naszym znayduiących się poydzie w krotce pod żagle. Okręty przewozowe są opatrzone w żywności na 5. do 6. miesięcy.

z Wisbuaden d. 25. Wrześ.

Kwaterę głowną woysk Francuzkich u nas założono. Ich skrzydło prawe zaięło Rüdesheim, Griesenheim, i t. d. posuwaiąc się co raz wciąż nad Renem. Kwatera głowna tego skrzydła iest w Mosbach, i zasięga aż do Hochheim. Moguncya iest zupełnie otoczona. Z kupcami Frankfortskimi zawarli Francuzi kontrakty na liweranki bardzo mnogie.

z Carogrodu d. 10. Wrześ.

Celem poskromienia zupełnego naiazdow i łupiestw buntowniczych, umyśliła Porta obrocić na

Insurgentow znaczną potęgę. Odebrał zatem Basza Romelii ordynans poyść we 20,000. woyska na Basvanoglu dowodzącego buntownikom naieżdzaiącym kray między Dunaiem i Adryanopolem aż pod same bramy miasta tego. Czynność nieprzestanna w arsenałach, i inne kroki zmierzaiące do wyporządzenia woysk rzeczonych, daie pozor, iakoby Porta woynę na celu miała, od ktorey atoli tak iest daleką, iż nawet mowić o niey, pod utratą życia zakazała.

z Frankfortu d. 29. Września.

Xiąże de Polignac, widząc, że nadzieie Emigrantow, co do powrotu do oyczyzny upadaią, postanowił udać się z całym domem swoim do Rossyi na mieszkanie.

Generał Clairfait przeniosł swoią kwaterę głowną znowu do Arheiligen, gdzie też armia obozuie. Korpus JPana de Wernek stoii w Aschaffenburg. Straż popleczna broni brzegow Menu od miasta naszego aż do iego uyścia. Posiłki z Bryzgawii ściągaią do woysk Austryackich codziennie. Donoszą z Bruchsal, iż tamtędy 10,000. woyska przechodziło ku zasileniu generała Clairfait, a bardziey ku utrzymaniu kommunikacyi między nim i Wurmserem. Pogłoska chodzi, że Francuzi w powtorney wycieczce z Manheim, powtorną klęskę od Austryakow ponieśli. Całą kolumnę mieli w tey bitwie utracić. Nie możemy atoli dotąd zaręczyć za pewność tey wieści. — Dziś rano przybył tu reprezentant Merlin de Thionville.

z Frankfortu d. 30. Wrześ.

Powiadaią że Francuzi na nowo klęski doznali pod Manheim w bitwie uporney oraz i krwawey. Dwa regimenta iazdy Austryackiey przechyliły wahaiące się długo zwycięztwo, na stronę swoich. Twierdzą nawet, że iedna kolumna Francuzka całkiem zagarnioną została między Manheim i Schriesheim. Od wyższego Renu ciągną Austryacy z wielką potęgą ku Manheim. Generał Wurmser zakłada swoią kwaterę głowną w Offenburg. Magazyny przewożą z Pforzheim do Bruchsal. Francuzi założyli kilka obozow nad Niddą w naszem sąsiedztwie. Udało się przecież Niemcom, wprowadzić kilka regimentow do Moguncyi, ku zasileniu osady tamteyszey. Wpędzono też tam 500. sztuk bydła rogatego, ktore w okolicy zabrano. W tym momencie opasana iest ta forteca w około.

Onegday przepłynęły 4. regimenty iazdy Francuzkiey przez Men; lecz gdy piechota i artyllerya przeyść nie mogła, a generał Clairfait z woyskiem swoiem się zbliżał; musiały się na drugą stronę wrocić. Od tego dnia stoii generał Neuendorff w borach ciągnących się od Langen aż do Menu. Od armii Wurmsera ciągnie 30,000. woyska posiłkowego. Francuzi przypuścili iuż po dwa kroć szturm na Kassel, lecz straszliwa kanonada odparła ich obarazy. Osada w Moguncyi ma liczyć do 25,000. woyska. Zywności mogą na 2. miesiące wystarczyć. Nasi piekarze pieką dniem i nocą chleb dla Francuzow.

z Wetzlar d. 26. Wrześ.

Podczas przechodu woysk Francuzkich przez nasze miasto, zostali Prusacy na swoiich mieyscach. Pierwsi udali się ku Frankfurtowi, prowadząc z sobą mnogie zdobycze w mundurach i amunicyach odebranych Austryakom, i korpusowi de Rohan. Dobrego obeyścia się i karności Francuzkiey nie mogą wychwalić się nasi mieszkańcy. Nie popełnili naymnieyszey nieprzyzwoitości.

z Kassel d. 27. Września.

Xiąże Landgraf Hessekasselski kazał wciąż granic państw swoiich powystawiać lwy malowane z napisem „*Hessen-Kassel, kray neutralny,*" Wszyscy Emigranci Francuzcy maią nakaz, by się w przeciągu 24. godzin z miasta wynieśli.

Manheim otoczyli Austryacy ze wszech stron, końcem zasłonienia swey retyrady z Bryzgawii. Z wszystkich okoliczności można się domyślać, że Austryacy w Czechach się dopiero oprzeć będą mogli.

z Włoch d. 20. Września.

Piszą z Neapolu że znowu spisek odkryto, i bardzo wiele osob aresztowano. Między innymi znayduie się syn pana arcyznacznego, ktory był przedsięwziął, wysadzić minami pałac trybunału, celem zagubienia dowodow przeciwko obwinionym o zdradę oyczyzny, i o Jakobinizm. Jeden ze spiskowych odkrył rzecz całą, gdy iuż proch w miny znoszono. Pałac sondowy w Palermo wysadzono istotnie tym sposobem. Xiąże de Medicis został na śmierć wskazanym. Spodziewaią się iednak że Krol Jmć wyrok ten zwolnić zechce. Gwardye od boku, ktorych officyerowie po części w spisek wchodzili, zostaną zwinione.

z Madrytu d. 8. Września.

Krol Jmć przywrocił wolność bywszemu miniſtrowi hrabi Florida-Blanca. Proces przeciwko niemu rozpoczęty zoſtał ſkaſſowany, i naznaczono mu pensyę; lecz u dworu nie godzi mu ſię ieszcze bywać.

Mimo pokoy z Francyą świeżo zawarty, idą zaciągi spiesznie, a morſka potęga gotuie osobliwiey wszyſtko, co do ważney iakoweyś wyprawy przynależy. — Miniſter Angielſki wyſłał 3. kuryerow do Londyna iednego po drugim.

Krol Jmć przedſięwziął znaczne promocye tak w woyſku, iako i w subselliach, ktorych prezydenci rożnemi nader zachęcaiącemi dyſtynkcyami zaszczyceni zoſtali. Tak zoſtali generałowie Nawarry i Katalonii, tudzież miniſter woienny, generałkapitanami; klucz podkomorſki dany ieſt miniſtrowi ſkarbu, a order wielki Karola III. miniſtrowi sprawiedliwości; miniſter zaś maryny otrzymał expektatywę na naypierwszy wakans orderu złotego runa.

Xiąże d'Hyar, prezydent rady Jndyyſkiey Godoy; i Xiąże d'Osuna zoſtali radzcami ſtanu; a margrabia d'Jranda, JJ. PP. de Montarso, de Lema, i d'Jriarte, radzcami tytularnymi; oſtatni iednak z pensyą.

Na czele wszyſtkich tych wywyższonych, trzeba położyć Xcia d'Alcudia. Miniſter ten zoſtał mianowany Xiążęciem pokoiu, z przyczyny zawartego z Francyą traktatu. Godność tak wysoka uczyni w dzieiach opokę miniſtroſtwa iego wiekopomną. Uczynił ią nadto Krol Jmć donośną, daruiąc mu przy tem dobra pod Grenada, Sotto di Roma zwane, ktorych dochod roczny do 50,000. piaſtrow wynoſi.

z Bruxelli, d. 21. Września.

Generał Tourville kommendant tuteyszy, odjechał do Antwerpii, w celu zebrania dwoch obozow pod tem miaſtem założonych. Woyſka w nich będące, poydą podobno w głąb prowincyi na ſtanowiſka. Słyszymy przynaymniey z Flandryi, że tam oboz ieden wytknięto, i zatoczono. Dziwna ieſt, że Nizkie kraie, nie będąc na niebezpieczeńſtwo naiazdow Angielſkich tak dalece wyſtawione, iak Vendée, większe ſiły woienne u ſiebie maią prożnuiące, iak prowincya rzeczona potrzebowaćby mogła. Mamy w około ſiebie 5 obozow, a nie wiemy na iaki koniec. . .

Pensye wszyſtkie, wypłacane dotąd urzędnikom i agentom urzędowym w aſſygnatach, będą w przyszłość wypłacane w gotowiźnie. Urządzenia takowe, nie będąc ieszcze prawem ſtwierdzone, kazali reprezentanci tymczasowo każdemu urzędnikowi zapłacić ieden mieſiąc w gotowych pieniądzach tyle, ile przedtem w aſſygnatach brali. Z drugiey ſtrony będą pensye dla oszczędności w ſkarbie pomnieyszone, i liczba urzędnikow uszczuplone.

Reprezentanci uſtanowili wartość aſſygnatow na 4 denary za liwr, to ieſt przez połowę mniey, iak ważyły przed mieſiącem. Przyczyną tego upadku ma bydź mnogość aſſygnatow niezmierna. Twierdzą, że 12 pras nieuſtannie ſię drukiem aſſygnatow wielkich bawi.

z Hagi, d. 29. Września.

Reprezentanci ludu w prowincyach Geldern i Overyſſel, łączą ſię z reprezentami w Hollandyi względem prędkiego zwołania konwencyi narodowey, w ktorey całą nadzieię ocalenia oyczyzny pokładaią. Kommiſſarze wyznaczeni do tego dzieła, przybędą tu na dzień 1. Pazdziernika. Wezwali też reprezentantow innych prowincyow do zeſłania kommiſſarzow, by dzieło to, tak zbawienne koniecznie uſkutecznione bydź mogło. .

W prowincyi Geldryi zapadło prawo, uchylaiące na wieczne czasy torturę, a oraz ſtanowiące, ażeby ciała ſtraconych, po dopełnioney exekucyi, natychmiaſt pogrzebane były na mieyscach, gdzie ich familie chować ſię zwykły. Są nawet kary na zarzut przepisane, ktoryby z przyczyny ponieſioney bądź na sobie, bądź na kim z familii swoiey, sądownie dopełnioney kary miał od kogo mieć sobie uczyniony.

Swieże wiadomości Paryzkie głoszą wielkie klęſki od Wandeyczykow poczynione w woyſkach Republikantſkich.

z Londynu d. 25. Września.

W lada dzień oczekuiemy tu przybycia okrętow Hollenderſko Jndyyſkich, ktore Anglicy do portu S. Heleny przyprowadzili. Tym czasem obawiaią się względem przeprawy tych okrętow, oraz trudności, a może i szkody, ponieważ ieden z nich bogato ładowny, iuż zatonął, a i drugie w złym ſtanie zoſtaią.

Z pomiędzy okrętow przewozowych, do wyprawy na brzegi Francuzkie użytych, powrocił ieden, la Fortune mianowany, do Torbay, w bardzo opłakanym ſtanie.

Xiąże de Bourbon odjechał wczora rano do Portsmouth, gdzie spiesznie wyprawę woyſk do Jndyow gotuią.

Od floty swieżo wyprawioney przeciwko brzegom Francuzkim, i o czynach hrabi d'Artois, żadney dotąd nie mamy wiadomości. Na dniu 17. t. m. miała ta flota opuścić wyspę d'Houat.

Ostatnie listy z Jndyow zachodnich, są datowane d. 1. Sierpnia. Nic tam nowego nie zapadło. Na St. Vincent wzmocnili się Francuzi. Demerary kolonia Hollenderska powrociła do stanu natury, ponieważ Murzyni iednę szczepownię po drugiey zniszczyli.

Wiadomości z wmorku Dobrey nadziei ciągną się aż do 27. Czerwca. Eskadry złączone pod admirałami d'Elphinstone i de Blankett znaydowały się w tym dniu, w obłągu Simons. Hollendrzy nie chcą się żadną miarą poddać, owszem sypią batterye i zatoczyli oboz w Falsebay. Jch głowna potęga sciągnęła się w miescie Cap, oddalonem od obłągu Simon o 20. do 30. mil.

Woyska do Jndyow zachodnich przeznaczone, w liczbie nie 25. ale tylko 18. tysięcy, wsiadaią dniem i nocą w okręty. Z tem wszystkiem wątpimy, iżby przed 15. Padziernika żagle rozwinąć mogły.

Między dworem naszym a Hollandyą, toczyła się istotnie woyna od zawarcia przymierza między Hollandyą i Francyą; lecz woyna nie była wypowiedzianą. Dwor nasz dopełniaiąc formalności w tey mierze, obwiescił woynę w deklaracyi następuiącey.

„*Zl dworu Weymouth d. 15. Września 1795.*

Krol Jmć będąc w radzie, a zważaiąc, że kraie do prowincyow zjednoczonych należne, od czasu nieiakiego pod władzą woysk Francuzkich zostawały, i do tąd zostaią, podlegaiąc rządom i wpływaniu bezśrzedniemu osob we Francyi władaiących; zważaiąc oraz że w rzeczonych prowincyach zjednoczonych, rożne czynności świeżo zapadły, uwłaczaiące powadze korony J. K. Mci, i krzywdzące poddanych iego w ich prawach; wiedząc nie mniey, że niektore okręta woyskowe z portow rzeczonych prowincyow zjednoczonych z rozkazami na zabieranie i psucie okrętow Angielskich wybiegły, i kilka okrętow iuż w rzeczy samey zabrały; a będąc determinowanym na użycie wszelkich śrzodkow do pomszczenia honoru swey korony, i pozyskania przyzwoitey satysfakcyi oraz i nadgrody, dogodnych; raczył za zdaniem rady przy boku swoiim taiemney postanowić i stanowi.

Ażeby listy odwetu wydane były przeciwko okrętom, towarom i poddanym prowincyow zjednoczonych, tak, iżby eskadry i okręta tak J. K. Mci, iako i inne statki upoważnione listami zaboru, lub odwetu powszechnego, albo też innym sposobem, od kommissarzy J. K. Mci urząd admiralicyi W. Brytanii składaiących umocowani, mogli zabierać wszystkie okręta, statki, i towary, do prowincyow zjednoczonych, ich poddanych, lub innych osob mieszkaiących w kraiach rzeczonych prowincyow, należące, i stawić przed sąd admiralicyi i skarbu J. K. Mci.

Na ten koniec sporządzi generałinstygator koronny złącznie z generałinstygatorem admiralicyi patent maiący się prezentować w kancellaryi J. K. Mci, nadaiący władzę kommissarzom urzędu admirała Wielkiego, i innym od nich wyznaczonem i upoważnionem osobom, do wydawania, i nadawania listow zaboru, lub odwetu, wszystkim J. K. Mci poddanym, lub od rzeczonych kommissarzy za zdolnych uznanym, na ściganie, zabieranie, i zaymowanie okrętow, statkow, i towarow, należnych do prowincyow zjednoczonych, ich poddanych, lub mieszkaiących w ich kraiach, państwach i dobrach; z obowiązkiem iednak wciągnienia w patent rzeczony władzy i warunkow zwyczaynych, tak iak się zawsze pozwalać zwykły. Rownie sporządzi przerzeczony generałinstygator koronny, złącznie z generałinstygatorem admiralicyi patent, w kancellaryi J. K. Mci prezentować się maiący, upoważniaiący rzeczonych kommissarzy w urzędzie admirała Wielkiego, do wezwania naywyższego sądu admiralicyi W. Brytanii, porucznika i sędziego tegoż sądu, iego zastępcow, rownie iako i innych sądow admiralskich J. K. Mci, ażeby rozpoznali i osądzili każde złapanie, wzięcie, zabor, i odwet wszelkich okrętow, statkow, i towarow, należących prowincyom zjednoczonem, ich poddanym, lub mieszkaiącym w kraiach, państwach, lub dobrach prowincyow zjednoczonych, zabranych lub zabrać się maiących, rozsądzaiąc strony wysłuchane, a potępiaiąc, i przysądzaiąc stosownie do zwyczaiow admiralności, i prawa narodow; z obowiązkiem atoli umieszczenia w patencie rzeczonym władzy i warunkow zwykłych w nadawaniu. Sporządzą oraz, i oddadzą do kancellaryi J. K. Mci instrukcye, iakie im się przyzwoitemi bydź zdadzą, kuprzesłaniu do sądow admiralskich w obcych państwach i Koloniach J. K. Mci, na mieysce prawideł, rownie iako też instrukcye

dla okrętow, umocowanych tamże do dzieła rzeczonego."

z Paryża, d. 28. Września.

Na dniu 25. była w konwencyi narodowey nadzwyczayna sessya wieczorna, z przyczyny poruszeń od wydziału ocalenia okazanych, ktore w pałacu Rowności z iedney strony granatyery reprezentacyi narodowey, a z drugiey młodzież czyniła. Młodzież wystrzeliła na granatyerow 3 pistolety, ktorzy iednak nie odpowiedzieli. Okazano konwencyi, iż tych poruszeń przełożeni niektorych sekcyow Paryzkich przyczyną byli. Konwencya obwiesciła natychmiast publiczność o tem, przez odezwę do obywateli dobrzemyślących, wzywaiąc ich, by przy rpltey, i przyrządzie stali. Dekretowała oraz, aby, ieżeliby konwencya w Paryżu attakowaną była, władze prawodawcza i wykonawcza w Chalons sur Marne łączyłysię, a woyska kolumny do Paryża na poskromienia buntownikow, a oswobodzenie reprezentacyi narodowey wykommenderowały.

Na sessyi d. 26. zapadł dekret w konwencyi, wskazuiący wszystkich kommendantow siły zbroyney, ażeby żadnych innych rozkazow nie słuchali, procz tych, ktore od reprezentantow sile zbroyney przełożonych, lub od iey generałow wychodzą, a to pod karami, na wspolnictwo spisku ku wywroceniu rpltey, rozproszeniu konwencyi, i wygłodzeniu Paryża przepisanych.

Na sessy wieczorney tegoz dnia, dano znać, że w kilku sekcyach obywateli budzą, i przeciwko konwencyi chcą prowadzić. Poczyniono na mieyscu zabiegi na zabespieczenie powagi, i całości konwencyi. A gdy procz tego doniesiono, że sobie kommissarze sekcyow niektorych pozwolili, aresztować samowładnie kilku obywateli: zakazano natychmiast wszystkim dozorcom więzieniow publicznych, by aresztantow takowych nie przyymowali. Czytano też listy z la Vendée, ktore dowodzą, że Charette z dowodzcami buntownikow Paryzkich w porozumieniu zostaie.

Zdaie się bydź pewną, iż konwencya, przeciwko tem poruszeniom pospolstwa na zgubę iey kierowanem, siłę zbroyną chce stawić. Przyszło iuż w tem celu znaczne korpus z departementow połnocnych; a drugie z piechoty i iazdy złożone ciągnie z Belgium. Spodziewać się należy, że po tylu płonnych nadzieiach, znikie i teraznieyszy zamach bez krwi rozlewu.

Jużto na dniu 24. pod wieczor powstały w pałacu Rownosci rozruchy. Młodzicż i mnogie pospolstwo mruczały na konweucyą z okoliczności zapadłych na dniu 23. dekretow względem reelekcyi dwoch z trzech części reprezentautow ninieyszych. Lżyły oraz straszliwie nayznakomitszych reprezentantow, iako to Talliena, Loueta, i. t. d. Liczne patrole usiłowały rozpędzić skupionych. Lecz rozszedłszy się zburzeni na iednem mieyscu, gromadzili się znowu natychmiast na drugiem. Udało się przecież nakoniec licznemu korpusowi żandarmeryi straż konwencyi składaiącey, iż zbiegłi kupy rozegnało.

Na sessyi konwencyi d. 25. czytał Delaunay rapport o tych rozruchach imieniem wydziałow ocalenia i cezpieczeństwa. „Rycerze pałacu Rownosci, rzowił, są to młodzieńcy pierwszey rekwizycyi, ktorymby na granicach bydź przynależało, tudzież lichwiarze i Roialisci, ktorzy drżą, słysząc o przezyskach woysk naszych. Ci to są ludzie, ktorzy w pałacu krolewskim konwencyą hańbią, i wysłużonych skaleczonych zwoiownikow krzywdzą. Jch wrzask powstał dopiero w ten czas, gdyscie konstytucyą i dekreta ogłosili. Mowcy od obcych zakupieni, każą niepodległość w pałacu krolewskim. Tużerdzą, iż dekret względem reelekcyi dwoch z trzech części reprezentantow ninieyszych, od ludu przyięty nie iest, a rapport w konwencyi uczyniony iest fałszywy. Rozsciwaią oraz, iż obywatele Paryzcy przez zimę 4. łoty tylko chleba dostawać będą. A gdy patryoci powiadaią, że konwencya, dla przekonania powszechnosci, kreski zborow pierwiastkowych drukować kazała: odpowiadaią kiymi. Trzech naycelnieyszych potwarcow, z ktorych ieden Niemiec, wzięto wczora w areszt, i będą oddani do trybunału. Epoku nierządu minęłu. Lecz nie powinny was poruszenia, iakiem iest ninieysze, zadziwiać, kiedy nawet zbory pierwiastkowe kommissarzy do departementow wysyłaią, z namowami do ludu, by przyięcie dekretow reelekcyą stanowiących odwołał. W Compiegne oswiadczył pewny ex duchowny, posłany tam od sekcyi Lepelletier, iż w ciągu dni 8. wszyscy deputowani w Paryżu aresztowani zostaną, a krol ogłoszony będzie. Nie potrzeba tu twierdzić, że Paruż krola mieć nie chce, i rozruchy szczegolnie od fakcyonistow pochodzą."

Z przyczyny tego rapportu, uchwaliła konwencya, ażeby kommissarz policyi w sekcyi Butt

des Moulins pomocnik otrzymał, a konwencya żeby się w wieczor na sessyę nadzwyczayną zeszła. O godzinie 11 w nocy stanął Delaunay imieniem wydziału bezpieczeństwa na mownicy, i rzekł: Można było przewidzieć, że fakcyowniści, ktorzy konstytucyą obalić, a tron krolewski przywrocić usiłuią, swych burzeń nie zaniechaią. Dziś w wieczor zelżono nawet siłę zbroyną w pałacu krolewskim. Wystrzelono 3 razy. Ieden z granatyerow konwencyynych został lekko raniony. Ludzie, ktorzy strzelali wraz z swymi wspolnikami wrzeszczeli potem po ulicach „Do broni!“ Sekcye zostały w spokoyności, a na koniec rozeszły się i kupy.“

Czytał potem Delaunay rozne innedoniesienia. Podług nich wołało w niektorych ulicach więcey 200 osob: „Smierć dwom z trzech części!“ Winnych kupach mowili Roialiści, iż ieżeli hrabia d'Artois spiesznie przywołany nie będzie, Paryż głodem wyginie.

Konwencya dekretowała zatem, ażeby reprezentanci, siłe zbroyney przełożeni, iak naydogodnieyszych śrzodkoy użyli, ku utrzymaniu spokoyności publiczney.

Na dowod, iż burzyciele zamiaru swego w zwiedzeniu ludu nie dosiągną, przytoczył Goupilleau, iż znalazłszy z 800 ludzi skupionych przed pałacem krolewskim, gdy żądał żeby się rozeszli, natychmiast powolnymi się okazali, twierdząc sami że strzelać nie granatyery, ale młodzież zaczęła.

„Nie dokażą zbrodniarze, rzekł Lareveillière, co w zamysłcch maią. Chciano część konwencyi wyrznąć, a konstytucyę uchylić. Lecz nim się to stanie, gotowi iesteśmy wszyscy krew przelać. Spiski nie pochodzą od powszechności ludu Paryzkiego. Ten gotow iest wsparcie nam przynieść. (Gotow! gotow! zawołano po wszystkich trybunach) Ale gdyby konwencya bezpieczną w Paryżu bydź nie miała: tedy wynalazły wydziały wasze środek, zdolny do ocalenia wolności.“

Czytał potem Lesage odezwę do Paryzkich mieszkańcow w tych wyrazach: „Moglibiście dopuścić iżby garstka fakcyonistow, lichwiarstow i. t. d. woynę domową podniesła? Kto są ci ludzie, ktorzy tyle wrzaskow wszczynaią? Od kilku dni dopiero, zaczęli o samowładztwie ludu gadać. Poeuszczyli obywateli przeciwko obywatelom w Paryżu. Chcą rząd upodlić, i powszechną wolę narodu wzgardzić. W obliczu waszem dzieią się takie zbrodnie. Przestańcie nadstawiać ucha na głos tych ludzi, ktorzy się iedynie na zgubę oyczyzny i miasta tego spiknęli. Gdyby konwencya w pośrzod waszych murow wyginąć miała, tedyby cała Francya do odpowiedzi was za krew przelaną pociągnęła.“ Odezwa ta została przez dekret konwencyi uchwaloną.

„Sekcye niektore (odezwał się Tibaudeau) zkassowały dekreta wasze; więc zkassuycie i wy ich uchwały.“ (Oklaski) Dekretowano zatem żeby rapport był oddany, iakim sposobem konstytucya, i dekreta konwencyi dopełnione zostały. Toż rapporta oczekuie konwencya względem Zurnalistow do mordow i do łupiestw podżegaiących. Poprzedniczo zaś kazano iuż pewnego Zurnalistę, ktory wyrznięcie konwencyi radził, aresztować i osądzić. A gdy nakoniec doniesiono, że rozruchy ostatnie z tegoż samego źrzodła wypłynęły, z ktorego burza na d. 20. Maia powstała, i że lubo w iednym koniec Paryża marsz generalny bito, całe miasto atoli spokoyności dochowało: zakończyła konwencya sessyą.

Na sessyi d. 26. uchwaliła konwencya przyspieszenie processu przeciwko Pache, Bouchotte, i t. d. Postanowiła oraz, ażeby każdy reprezentant oświadczył, co w maiątku posiadał przed wniyściem w konwencyą, a co posiada teraz. Oświadczenie takowe ma bydź w rzplitey obwieszczone, i pod krytykę narodu podane.

Na sessyi d. 27. doniesiono że w Sables d'Olonne kuryera złapano, ktorego Charette do Paryża wysłał, gdzie gęsto koresponduie. W iednym z listow przeiętych, twierdzi Charette, że kontrarewolucya w Paryżu utworzoną bydź musi. Rożne dzienniki piszą, że korrespondencya ta iest albo tylko uroioną, albo też umyślnie zmyśloną, ku podaniu Paryża w podeyzrzenie u narodu. Doniesiono oraz o iestectwie wydziału centralnego fakcyonistow, ktory ich czynami kieruie. Wydział atoli bezpieczeństwa ma znać członki, zktorych się składa.

Bywszy margrabia de Montretard, ktory w pałacu Krolewskim ładunki rozdawał, dostał się w areszt. Wniesiono w konwencyi, żeby wszyscy Szuani przed pałacem Krolewskim rozstrzelani zostali, ktorzy rozruchy w Paryżu wznieciaią. Lecz nie przyięto wniosku, ponieważ tchnie rewolucyą.

Teraz panuie znowu spokoyność; a dzienniki twierdzą, że rozruchy z umysłu były utworzone,

w celu obwinienia sekcyow tem pozornieyszego. Widać to przynaymniey z tąd, iż iak tylko rozruch powstał, tak zaraz mnogie woyska do Paryża wkroczyły, i mnożą się co raz więcey. Założono też o ½. mili od Paryża dosyć liczny oboz. Patrole gęste chodzą, a mianowicie podwoiono straże w około pałacu Krolewskiego.

Dekreta konwencyi względem reelekcyi są w prawdzie obwieszczone, ale też niektore sekcye w prost oświadczyły, iż onych nie przyymuią.

W wieczor d. 24. iak tylko rozruch powstał zgromadziły się sekcye, żeby gotowemi były do wsparcia rządu, gdyby może rabunki powstały. A gdy się wieść rozeszła, iakoby sekcyę de Butte des Moulins woyska liniowe otoczyły, powstał odgłos „ *Do broni!* " Lecz wieść ta była fałszywa.

Dnia 14. wybiegło 6. okrętow liniowych, i 3. fregaty pod dowodztwem obywatela Richery z Toulonu.

Obwieszczenie. Dla wprowadzenia, iednostayney miary zboża i trunkow w całey Prowincyi Południowo-Pruskiey, sporządzone bydź maią dla departamentu, do Kamery JK. Mci Poznańskiey należącego.

130. Warszawskich korcy
130. Warszawskich cwiertni
130. Warszawskich garcy czyli miarek, z drzewa trwałego i z zelaznemi obręczkami, a do mierzenia trunkow
130. Garncow
130. Poł-Garncow i
130. Kwart miary Warszawskiey, z blachy pobieloney; ktore to miary tutay w Poznaniu sporządzone i na probę służyć maią. Zrobienie onych, zlecone będzie publicznie temu, kto za naymnieyszą zapłatę dostawić one w stanie będzie. W każdem też mieście do departamentu Kamery JK. Mci Poznańskiey należacym, założone bydź maią składy, przerzeczonych miar iako też łokci i wag, z woli naywyższey podług miar i wagi Wrocławskiey ustanowionych bydź maiących, ażeby każdy potrzebuiący onych, za gotową zapłatą i ile możności iak nayłusznieyszą ceną mogł ich dostać. Wzywaią się zatem, ninieyszym obwieszczeniem, wszyscy maiący wolą, miary wzwyż wyrażone dostawic, iako też po miastach wydziałowych składy, miar normalnych, do mierzenia długości, zboża, trunkow, tudzież wagi na przedaż utrzymywać, ażeby się dnia 30. Października roku bieżącego o godzinie dziewiątey z rana, przed Kamerą JK. Mci woyskową i domanialną stawili i oświadczyli, każdy zosobna, za iaką opłatą te miary i wagi dostawić i utrzymywać chcą. Naymniey żądaiący, spodziewać się może że mu dostawianie tych miar i wag za naywyższą approbacyą zlecone będzie. Dan w Poznaniu dnia 30. Września roku 1795.

Kamera Woyskowa i Dzierzaw JK. Mci Pruss-Południowych.

Obwieszczenie. Gdy w wydziałach Pyzdrskim Koninskim, Gnieźnieńskim Sredzkim i Miedzyrzeckim, bydło z przyczyny choroby za zaraźliwą uznaney, dotąd odchodzi, dla bezpieczeństwa więc prowincyi Pruss-Zachodnich, granice departamentu Pruss-Zachodnich z Prussami Południowemi stykaiące się, względem przechodzenia bydła strażą obsadzone zostały. Dla tem większey ostrożności nakazano iest czynić też po innych mieyscach iako to, zacząwszy od granicy Nowey Marchii w zdłuż Noteci aż do Neckla ztamtąd zaś wzdłuż Mortawy aż do Wisły, podobne zagrody. Uwiadomia się przeto, przeieżdżaiących, ażeby iadąc do Pruss-Zachodnich, powyżey wymienione mieysca zagrodne miiali, i tym końcem z iedney lub drugiey strony namienionych zagrod drogę swą przed się brali. Dan w Poznaniu dnia 3. Października roku 1795.

Kamera Woyskowa i Dzierzaw J.K. Mci Pruss-Południowych.

Obwieszczenie. Z strony sądu miasta tego, podaie się ninieyszym obwieszczeniem do wiadomości: iż Kamienica do Massy Konkursowey Rechfeltowskiey należąca, tu w Poznaniu w Rynku pod Liczbą 57. stoiąca, 5666. Talerow 16. dobr: groszy taxowana, ma bydź, na zaspokoienie przekazanych do niey wierzycieli, publicznie subhastowaną. Termina do Licitacyi na Ratuszu w obecności JPana Menzel, Assessora sądowego, i Syndyka są na dzień 27. Lipca w roku teraźnieyszym dzień 28. Septbra w roku teraźnieyszym, Termin zaś zawity na dzień 28. Novbra w roku teraźniey-

szym o godzinie 9. zrana wyznaczone. Na ktore to termina maiący chęć i wolą kupna tym zaprazaią się obwieszczeniem. Dan w Poznaniu dnia 11. Kwietnia roku 1795.

Sąd Miasta J.K.Mci. Pruss-Południowych.

Obwieszczenie. Przenosiłem moią Bibliothekę czytaiących na wielkich Garbarach pod Nro. 379.

Zopff.

List gończy. Kuchar, nazwiskiem Sierpiński, ktory dla popełnioney u Pana swego Uro. Szambelana Wolickiego w Konecku przy Łowiczku w Prusiech-Południowych bardzo znaczney, zeznaney pieniężney kradzieży uchwycony, tu pod inkwizycyą zostawał, przeszłey nocy z 2. na 3. tego miesiąca, z tuteyszego mieyskiego więzienia, Stock zwanego, gwałtownym sposobem wyłamał się i uciekł. Tenże zbiegły człowiek iest wzrostu małego, wysokości około 4½. stop, włosa czarnego, ktore krągło obcięte nosi, gładkiey, żołtey okrągłey twarzy, oczu burych, i naybardziey z tąd znaczny, że ma na podgarłu wielką bliznę długą na dwa cale, i drugą, długości blisko cala na prawey stronie szyi, ktore są znakami dwoch ran, nie dawno iemu przez wspolnikow iego po pełnioney kradzieży zadanych. Przy ucieczce swoiey miał na sobie płaszcz czarny z grubego baiu, białą flanelą podszyty, błękitną wypustką i sznurkiem tegoż koloru osadzony, spodnie z czarney wełnianey materyi, czarne krotkie boty, płocienną koszulę, i na głowie białą nocną czapkę. Gdy na uchwyceniu tego złodzieia nader wiele zależy, więc raczy każdy wyższy i niższy mieyski i wieyski sądowy urząd tudzież Magistrat, Kucharza Sierpińskiego, skoro się gdzie ukaże, natychmiast przytrzymać, i za powroceniem kosztow, dotąd odesłać kazać; ktora uczynność w podobnych zdarzeniach chętnie od służona będzie. w Toruniu dnia 3. Października roku 1795.

Krieger, Consil. Crim.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.